

Sygnatura akt XII C 2125/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Hoffa

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy K. T.

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa I. P. /PESEL: (...)/

przeciwko Bank (...) S.A., Oddział w P. /KRS: (...)

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki następujące kwoty:

1/ 318.822 zł /trzysta osiemnaście tysięcy osiemset dwadzieścia dwa złote i osiemnaście groszy/ z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,

2/ 2883,73 EUR /dwa tysiące osiemset osiemdziesiąt trzy euro i 73 eurocenty/ z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,

3/ 103,31 USD /sto trzy dolary USA i trzydzieści jeden centów/ z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,

II. W pozostałej części postępowanie umarza.

III. Kosztami postępowania obciąża powódkę w 11/100 części, a pozwanego w 89/100 części i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 24.765 zł /dwadzieścia cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt pięć złotych/.

/-/ E. H.

Sygn akt XII C 2125/13/3

UZASADNIENIE

Powódka, I. P., wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 356.249,01 zł, 3.134,55 euro i 103,31 dolarów USA z odsetkami ustawowymi od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty każdej z tych kwot /k.1 i 2/.

W piśmie procesowym z dnia 29 września 2015 r. częściowo cofnęła pozew co do roszczeń w złotych i euro domagając się ostatecznie kwoty 318.822,83 zł i 2.883,73 euro /k.413/.

Wniosła też o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych /k.2/.

Pozwany, Bank (...) S. A. z siedzibą w W.- Oddział w P., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k. 240/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Począwszy od lutego 2008 r. powódka zawierała z pozwanym kolejne umowy o lokaty terminowe w złotych, euro i dolarach USA, jednocześnie pozwany prowadził oszczędnościowo- rozliczeniowy rachunek bankowy powódki /k. 10- umowa eurokonta z 27 lutego 2008 r./, a ze względu na wysokość wpłat i zgromadzonych lokat zapewnił jej indywidualną obsługę wskazując jako osobistego doradcę (...) /bezsporne/.

Powódka zawierała kolejne lokaty terminowe, a po upływie okresu ich obowiązywania kontynuowała oszczędzanie w tej formie /k.13-127- kserokopie potwierdzeń przelewów i kolejnych lokat, k.128-139- wykaz operacji na eurokoncie w okresie od 1 lutego 2008 r. do 31 stycznia 2013 r./.

Nie korzystała z usługi internetowego dostępu do konta /bezsporne/.

Dnia 29 października 2012 r. reprezentująca pozwanego J. P. zawarła z powódką umowę o lokatę terminową do 24 stycznia 2013 r. co do kwoty 2.886.515,73 zł jako tzw. umowę negocjowaną, czyli zapewniającą wyższe oprocentowanie niż standardowe. Umowa wskazywała oprocentowanie 9,5 % w stosunku rocznym /k.140 i 141- potwierdzenie zawarcia umowy/.

Dnia 21 grudnia 2012 r. reprezentująca pozwanego J. P. zawarła z powódką umowę o lokatę terminową do 21 marca 2013 r. odnośnie kwoty 56.380,03 zł jako kolejną umowę negocjowaną, czyli zapewniającą wyższe oprocentowanie niż standardowe. Również ta umowa wskazywała oprocentowanie 9,5 % w stosunku rocznym /k.142 i 143- potwierdzenie zawarcia umowy i zapoznania się z regulaminem, k.315- 330/.

Z upływem okresów umownych na eurokoncie powódki widniała kwota 36.452,63 zł /k.139- wyciąg z konta/.

Powódka zawarła też z pozwanym, reprezentowanym przez J. P., umowy o lokatę 36.471 euro w do 24 stycznia 2013 r. /lokata 3- miesięczna/ z oprocentowaniem 4,6% w stosunku rocznym/k.170- 171/ i 13.601,57 USD do 24 stycznia 2013 r. /lokata 3- miesięczna z oprocentowaniem

3,6 % w stosunku rocznym /k.205 i 206/.

Były to stawki oprocentowania znacząco wyższe niż oferowane przez pozwanego w tym okresie oprocentowanie lokat standardowych i negocjowanych /k.276-282- kserokopie wykazów oprocentowania , k. 307- zeznania świadka K. Ś./.

W dniu 31 stycznia 2013 r. na rachunku powódki znajdowała się kwota 74,49 euro /k.173v i 174/, a na rachunku prowadzonym w USD kwota 13.0601,57 USD /k.209 i 209v/, bowiem jako oprocentowanie depozytu wskazano 0,9%, czyli odmiennie niż w umowie.

Bezsporne jest, że pozwany wypłacił powódce: 20.000 zł 19 lutego 2013 r. /k.273- kserokopia przelewu/, a w dniu 13 marca 2013 r. kwoty: 2.424.774,57 zł /k.274/ i 32.722,04 euro /k.275/ wyliczając brakujący kapitał i należne jej kwoty według maksymalnych odsetek od lokat oferowanych przez pozwanego bank w okresie obowiązywania w/w umów / k.212- 216v- kalkulacja dokonana przez pozwanego, k. 211- kserokopia pisma z 29 maja 2011 r./.

Tytułem odsetek przelał na rzecz powódki w ramach zapłaconych kwot:

221.796,82 zł i 1726,81 euro /k.211/.

Powódka zaliczyła te kwoty na poczet odsetek ustawowych za opóźnienie.

Należne powódce, według treści w/w umów odsetki, to kwoty : 540.619,65 zł, 4.610,54 euro i 776,63 USD /k.400-403- opinia biegłego Z. A./.

Należne powódce świadczenia to kwota 318.822,83 zł /540.619,65- 221.796,82/,

kwota 2883,73 euro /4610,54- (...),81/ i żądana przez powódkę kwota 103,31 USD niższa od kwoty naliczonej przez biegłego.

J. P. została skazana prawomocnie w sprawie (...) za przestępstwo na szkodę pozwanego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, lub ich kserokopii. Ponieważ autentyczności dokumentów, ani kserokopii dokumentów strony nie kwestionowały, a treść w/w dokumentów, lub kserokopii nie budziła wątpliwości Sąd nie znalazł podstaw do tego, aby kwestionować je z urzędu.

Zeznaniom świadka K. Ś. /k.306- 308/, świadka M. P.- matki powódki /k.334- 336/, oraz zeznaniom powódki /k.308- 310- zeznania informacyjne/ w zakresie potwierdzonym pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń.

Opinię biegłego Z. A. z 29 lipca 2015 r. /k.398- 408/ i zeznania biegłego /k.444- 445/ sąd uznał za wartościowy materiał dowodowy przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegły wyczerpująco, w sposób logiczny i zwięzły odpowiedział na pytania zawarte w tezie dowodowej, mimo skomplikowanej materii objętej zakresem opinii.

Wobec wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie przeprowadził dowodu z przesłuchania stron.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 97 k.c. osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj są dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa.

Bezsporne jest, że J. P. spotykała się z powódką w placówce prowadzonej przez pozwanego przy ul. (...) w P., wręczała powódce dokumenty na drukach urzędowych i w widoczny dla powódki sposób miała dostęp do komputerowego systemu bankowego. Fakt, że J. P. pracowała jako doradca finansowy obsługujący klientów w systemie indywidualnego doradztwa przez wiele lat /w przypadku powódki nieprzerwanie przez około 5 lat/ dawał podstawy do jednoznacznego wniosku, że jest wysoce kompetentnym pracownikiem cieszącym się zaufaniem zwierzchników.

Powódka z zawodu jest lekarzem i nie sposób przyjąć, że miała orientację jak zorganizowany jest bank i w jaki sposób zatwierdzane są umowy lokat negocjowanych. Wynika z tego, że polegała na zapewnieniach J. P.. Oprocentowanie lokat negocjowanych nie jest przez banki publikowane. Deponując łączną kwotę na poziomie 3.000.000 zł powódka mogła, zasadnie, dać wiarę J. P., że oprocentowanie depozytu o takiej wartości jest znacząco wyższe niż oprocentowanie standardowe.

Pozwany nie podnosił, ani nie uprawdopodobnił, że powódka i J. P. działały w porozumieniu i na szkodę banku, przeciwnie, wykrył, że J. P. przelewała pieniądze powódki na rachunek prowadzony na swoje nazwisko natomiast nie wprowadzała do systemu bankowego kwot lokat wynikających z umów zawartych z powódką.

Zgodnie z art. 430 k.c. kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tych czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności.

Żądane przez powódkę kwoty odsetek umownych nie prowadzą ani do bezpodstawnego wzbogacenia, ani nienależnego świadczenia, bowiem żądania te wynikają z umów zawartych z upoważnionym pracownikiem pozwanego, a powódka nie była w stanie ustalić, że pracownik zakres upoważnienia przekroczył wskazując oprocentowanie lokat wyższe niż pozwany oferował dla lokat negocjowanych.

Brak jest też podstaw do oddalenia powództwa na podstawie art. 5 k.c. w całości, lub w części jak to sugerował pozwany /k.243/.

Pomijając ocenę moralną zakresu żądań powódki brak jest podstaw do przyjęcia, że powódka narusza zasady współzycia społecznego, a tym bardziej nie sposób przyjąć, że żądanie odsetek od zdeponowanego kapitału o stopie procentowej wskazanej w skutecznie zawartej umowie jest sprzeczne ze społeczno- gospodarczym przeznaczeniem tego prawa.

Pozwany bank jest międzynarodową instytucją finansową, prawdopodobnie dotąd z przewagą kapitału włoskiego. Włosi prowadzą działalność bankową na terenie Europy co najmniej od XIII wieku i należy przyjąć, że nabyli stosowne doświadczenie w zakresie organizacji instytucji bankowych, rodzaju instrumentów finansowych, osiągania zysków i kryteriów doboru pracowników, oraz kontroli pracowników.

Zestawienie działań pozwanej jako klientki spoza branży bankowej z pozycją powoda również wyklucza zastosowanie art. 5 k.c.

Art. 451§1 k.c. wskazuje, że wierzyciel może zaliczyć na poczet danego długu przede wszystkim związane z tym długiem zaległe należności uboczne.

Powódka wpłacone przez pozwanego w/w kwoty zaliczyła na zaległe umowne odsetki od zdeponowanego kapitału wskazane w zawartych z pracownicą pozwanego umowach.

Z korespondencji stron /k.216-221/ wynika, że powódka nie zgodziła się zawrzeć z pozwanym ugody, której projekt datowany jest 15 maja 2013 r., a sposób zaliczenia uprzednio dokonanych na rzecz powódki wypłat i zakres żądań powódki były pozwanemu znane /k. 219/. W punkcie I wyroku, na podstawie art. 725 k.c. w związku z art. 359§ 1 k.c. a na podstawie art. 482 k.c. orzekł o odsetkach skapitalizowanych i odsetkach bieżących za opóźnienie.

Koszty sądowe wynoszą 21.501,52 zł stanowiąc sumę opłaty od pozwu w kwocie 18.508 zł i łącznych kosztów opinii biegłego, czyli kwotę 2.993,52 zł.

Powódka w końcowej fazie postępowania cofnęła powództwo co do 11% dochodzonej początkowo kwoty i w takiej części sąd obciążył ją kosztami. Pozwany został więc obciążony 89% kosztów postępowania.

Jest to 19.136 zł kosztów sądowych /21.501,52x0,89/.

Ponieważ powódka uiściła opłatę sądową w całości /k.7/ i wpłaciła zaliczkę 3000 zł na poczet opinii biegłego /k.,341/ pozwany powinien jej zwrócić 19.136 zł z tego tytułu.

Koszty zastępstwa procesowego każdej ze stron to kwota 7217 zł, z wliczeniem opłaty skarbowej, /§6 ust.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... Dz. U. Nr. 163 poz. 1348 i §6 ust.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... Dz. U. Nr. 163 poz. 1349/, łącznie 14.434 zł. 89% tej kwoty, to 12.846 zł, a 11%, to 1588 zł.

Tytułem rozliczenia kosztów pozasądowych pozwany powinien więc zapłacić powódce 5629 zł /7217-1588/.

Łącznie zasądzono więc w punkcie II wyroku 24.765 zł /19.136+5629/ stosując art. 100 k.p.c.

/-/ E. H.